

به خاطر چه

نگاهی به نابینایی و چالش‌های نابینایان، علل نابینایی، راهکار

گاهی اوقات، بعضی آدم‌ها از همان بدو تولد چشمان‌شان به روی دنیا بسته است و درک متفاوتی از دنیا و زیبایی‌های آن دارند. برخی دیگر اما با یک حادثه، یک بیماری یا حتی با کحولت سن به دنیای متفاوت نابینایان وارد می‌شوند؛ دنیایی که گرچه سختی‌های خودش را دارد، اما شاید اگر پای صحبت‌های یک فرد

زهره احمدزاده

خبرنگار چارویواری

آمار جمعیت نابینایان در ایران و جهان

در حال حاضر ۳۵ میلیون نابینا در جهان زندگی می‌کنند که ۹۰ درصد از آنها در کشورهای در حال توسعه (بیشتر در آسیا و آفریقا که شامل مناطق محروم و روستایی است) زندگی می‌کنند. طبق برآورد سازمان بهداشت جهانی در حال حاضر نزدیک به ۲۹۰ میلیون فرد دارای آسیب بینایی در مناطق مختلف جهان وجود دارند که حدود یک پنجم این جمعیت را نابینایان و بقیه را افراد کم بینا تشکیل می‌دهند. در ایران نیز حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر از اختلالات نابینایی رنج می‌برند و در مجموع عیوب انکساری مهم‌ترین علل کم بینایی در کشور است.

بهبود دنیای شناخت دنیایی متفاوت

روز جهانی نابینایان بهانه‌ای است تا به دنیای افرادی که اغلب ما آنها را با یک عصای سفید در دست و عینک سیاهی بر چشم می‌شناسیم، سرکی بکشیم. افرادی که شاید یکی از اعضای خانواده ما باشند یا یک دوست یا همسایه و آشنایی دیگر، حتی ممکن است هرکدام از ما با یک حادثه یا بیماری برای مدتی یا برای همیشه این دنیا را تجربه کنیم! پس شاید بهتر باشد نابینایان و نیازهای آنها را در کنار توانایی‌های شگفت‌انگیزشان بهتر بشناسیم.

یک روز به احترام نابینایان

هر ساله ۱۵ اکتبر مصادف با ۲۳ مهر و در برخی سال‌ها ۲۴ مهر را به عنوان روز جهانی نابینایان یا عصای سفید گرامی می‌دارند. این روز برای پاسداشت دستاوردها و توجه به نیازهای افراد نابینا گرامی داشته می‌شود. در ایران روز ۲۴ مهر را روز عصای سفید نامیده‌اند. پیشینه استفاده از «عصای سفید» به زمان جنگ جهانی اول به عنوان نمادی برای نابینایان بازمی‌گردد. هرچند که در کشورهای مختلف قوانین و نمادهای مختلفی برای استفاده و شناسایی نابینایان از این عصا وجود دارد، اما باتوجه به این‌که رنگ سفید برای همگان به خوبی قابل رویت است، برای پیشگیری از خطراتی که نابینایان را تهدید می‌کند، این رنگ در تمام دنیا برای عصای راهنمای آنها تصویب شده است. این عصا مورد استفاده افراد نابینا و افرادی با اختلالات بینایی قرار می‌گیرد و در انواع تاشو و قابل حمل طراحی می‌شود.

چرا برخی نابینا می‌شوند؟

سیستم بینایی کودک در رحم شروع به رشد می‌کند و تا حدود دوسالگی کاملاً شکل نمی‌گیرد. در شش تا هشت هفته‌گی کودک باید این توانایی را داشته باشد که سر خودش را به دنبال صدا به اطراف بچرخاند. در چهارماهگی، چشمان کودک باید به درستی مرتب شده باشند. بیماری‌ها، حوادث، کهولت سن و وراثت از جمله مولفه‌هایی هستند که روی بینایی افراد تأثیر می‌گذارد و ممکن است فرد را به سمت نابینایی یا کم بینایی ببرد. شایع‌ترین علل نابینایی شامل آسیب دیدگی چشم و نقایص چشم‌ها هنگام تولد و بیماری‌هایی همچون کاتارکت هستند. نابینایی، ناتوانی در دیدن هر چیزی از جمله نور است. نابینایی کامل، یعنی شما اصلاً نمی‌توانید چیزی را ببینید.

روز عصای سفید از کجا آمد؟

ماجرای عصای سفید برای نابینایان به ابتکار یک عکاس بازمی‌گردد. این عکاس از اهالی شهر بریستول انگلیس به نام جیمز بیگز سال ۱۹۲۱ میلادی که در یک سانحه بینایی خود را از دست داده بود، برای در امان ماندن از خطر برخورد با وسایل نقلیه که در خیابان‌های اطراف محل زندگی او در حال رفت‌وآمد بودند، ابتکار استفاده از عصا با رنگ سفید که به راحتی قابل دیدن باشد را به کار برد. پس از آن دو نفر از برجسته‌ترین محققان آمریکایی به نام‌های ناول پری، ریاضیدان و جاکوبس تن بروک حقوقدان، توانستند قانونی در پانزدهمین روز از ماه اکتبر به عنوان قانون عصای سفید به تصویب برسانند و این روز را به عنوان روز جهانی نابینایان نام‌گذاری کنند. در این قانون، تمامی حقوق اجتماعی فرد نابینا به عنوان عضوی از جامعه متمدن، انعکاس یافته است.

حقوق نابینایان

طبق قانون اساسی کشور، افراد نابینا حق بهره‌گیری از تمام امکانات رفاهی معمول در جامعه را دارند. آنان باید بتوانند از پیاده‌روها، خیابان‌ها، بزرگراه‌ها و وسایل ترابری همگانی مانند هواپیما، قطار، اتوبوس، خودرو و... بهره‌برداری کنند. اگر شخص یا سازمانی فقط برای نابینایان در استفاده از تسهیلات همگانی، محدودیت ایجاد کند یا حقوق نابینایان عاقل و بالغ را نادیده بگیرد، مجرم شناخته می‌شود. رانندگان و وسایل نقلیه، موظف به مراعات کامل حقوق نابینایانی هستند که با عصای سفید در خیابان‌ها رفت‌وآمد می‌کنند.